

OHJAUSSUUNNITELMA

1.8.2018 ALKAEN

Sisältö

1. OPINTO-OHJAUS OULUN KONSERVATORIOSSA	3
2. OHJAUSSUUNNITELMA	4
2.1 OHJAUS ON YHTEISTÄ TYÖTÄ	5
2.2 YHTEISTYÖ OHJAUKSEN TUKENA	6
2.3 OSAAVA JA AMMATTITAITOINEN HENKILÖSTÖ	7
2.4 RIITTÄVÄ JA MONIPUOLINEN OHJAUS	9
2.4.1 Oppimisen ja opiskelun ohjaus	10
2.4.2 Henkilökohtaisen kasvun ja kehityksen ohjaus	10
2.4.3 Ammatillisen suuntautumisen ohjaus	10
2.5 AKTIIVISUUDEN, OSALLISUUDEN JA VASTUULLISUUDEN TUKEMINEN	11
2.5.1 Yhteisö opiskelijan tukena – pedagoginen tuki	11
2.5.3 Tuutoritoiminta	12
2.5.4 Opiskelijakuntatoiminta (SEPTIIMI RY)	12
2.6 TASA-ARVON JA YHDENVERTAISUUDEN EDISTÄMINEN	12
2.7 KOULUTUKSEN NIVELVAIHEET	14
2.7.1 Nivelvaiheen ohjaus perusopetuksesta ammatilliseen peruskoulutukseen	14
2.7.2 Opinto-ohjaus ennen opintoja ja koulutustiedottaminen	14
2.7.3 Opiskelijavalinta	15
2.7.4 Opinto-ohjaus opintojen alussa	15
2.7.5 Opinto-ohjaus opintojen päättövaiheessa ja opintojen jälkeen	16
2.8 OHJAUS KOULUTUKSEEN JA URAVALINTOIHIN LIITTYVIEN PÄÄTÖSTEN TUKENA	16
2.8.1 Henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman (HOKS) laadinta ja sisältö	Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.
2.8.2 Nivelvaiheen ohjaustyö jatko-opintoihin siirtymisessä	17
2.8.3 Työelämätaidot ja työllistymissuunnittelu sekä työhön ohjaaminen	17
3. HYVÄN OHJAUKSEN KRITERIT OSANA LAATUJÄRJESTELMÄÄ	19
4. OHJAUKSEN ARVIOINTI SEKÄ SUUNNITELMAN PÄIVITTÄMINEN	20
LIITTEET: OHJAUSSUUNNITELMA	21
TEHTÄVÄT	22
Vastuuhenkilö	22
LÄHTEET	25

1. Opinto-ohjaus Oulun konservatoriossa

Ammatillisen koulutuksen lain¹ sekä ammatillisen koulutuksen asetuksen² mukaan opiskelijalla on oikeus saada opetussuunnitelman mukaista opetusta ja ohjausta. Opinto-ohjauksena annetaan henkilökohtaista ja muuta tarpeellista opintojen ohjausta. Koulutuksen tavoitteena on lisäksi tukea opiskelijoiden kehitystä hyväksi ja tasapainoisiksi ihmisiksi ja yhteiskunnan jäseniksi sekä antaa opiskelijoille jatko-opintovalmiuksien, ammatillisen kehittymisen, harrastusten sekä persoonallisuuden monipuolisen kehittämisen kannalta tarpeellisia tietoja ja taitoja. Oppilas- ja opiskelijahuoltolain³ mukaan opiskeluhuollolla tarkoitetaan opiskelijan hyvän oppimisen, hyvän psyykkisen ja fyysisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistämistä ja ylläpitämistä sekä niiden edellytyksiä lisäävää toimintaa oppilaitosyhteisössä.

Tähän **Oulun konservatorion ohjauksen ja opiskeluhuollon** suunnitelmaan olemme sisällyttäneet

- Opetushallituksen Hyvän ohjauksen kriteerien ja lainsäädännössä sekä perustutkinnon perusteiden muissa määräyksissä⁴ että valmentavien koulutusten muissa määräyksissä⁵ edellytetyn **ohjauksen järjestämisen suunnitelman**
- Henkilökohtaistamismääräyksen⁶ mukaisen **kuvauksen näyttötutkinnon suorittajan ohjaus- ja neuvontapalveluista** sekä opiskeluterveydenhuollosta⁷.

Rohkeus – reiluus – vastuullisuus

---

¹ L 639/1998

² A 811/1998 § 2, § 4

³ L 1287/2013

⁴ Määräys 101/011/2014

⁵ Määräys 94/011/2014

⁶ Henkilökohtaistamismääräys 43/011/2006

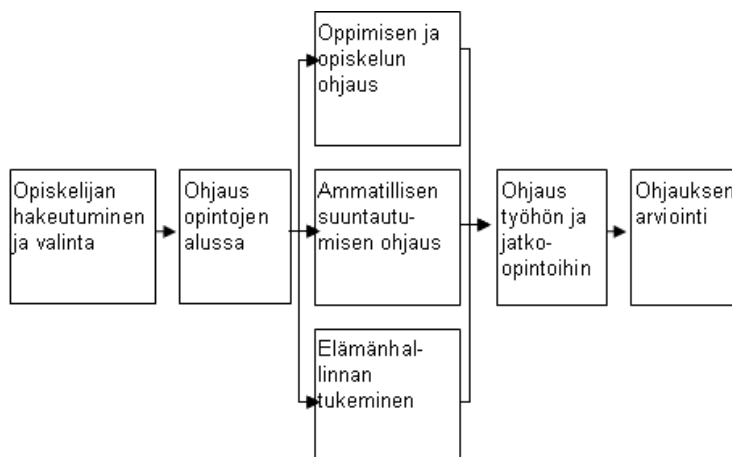
⁷ Terveystuolaki L1326/2010

2. Ohjaussuunnitelma

Hyvän ohjauksen kriteereissä Opetushallitus määrittelee ohjauksen oppilaitoksessa jatkuvaksi, vuorovai-
kutteiseksi ja tavoitteelliseksi toiminnaksi opiskelijan oppimisen, kasvun ja kehityksen tueksi. Ohjaus on
meidän kaikkien oppilaitoksessa sekä erilaisissa oppimisympäristöissä työskentelevien yhteistä työtä.
Tämä ohjaussuunnitelma on tarkoitettu meille kaikille, sekä henkilökunnalle että myös opiskelijoille ja
tutkinnon suorittajille avuksi käytännön työhön. Myöhemmin tekstissä tarkoitamme sekä perustutkinnon
että valmentavan koulutuksen opiskelijaa että näyttötutkinnon tutkinnon suorittajaa sanalla *opiskelija*.

Oulun konservatorion toimintakulttuuri tukee ohjauksen järjestämistä. Kunnioitamme jokaista opiskelijaa
yksilönä, jolla on oikeus laadukkaaseen ja omiin tarpeisiinsa nähden riittävään ohjaukseen. Henkilökun-
nan jäsenenä tuemme ja autamme jokaista opiskelijaa kuulumaan ryhmään sekä toimimaan ryhmän jä-
senenä. Oppimisen ohjaamisen lisäksi kasvatuksellinen ohjaus ja neuvonta kuuluvat meille kaikille hen-
kilökuntaan kuuluville. Opiskelijana olet aktiivinen ja osallistuva ja arvioit omaa oppimistasi ja omaa toi-
mintaasi.

Ohjauksen avulla edistämme opiskelijoiden opiskeluvälineiden kehittymistä ja opintojen sujumista sekä
tuemme nuorta elämään, koulutukseen ja uranvalintoihin liittyvissä päätöksissä. Ohjauksen tarkoituk-
sena on lisätä opiskelijan itsetuntemusta niin, että hän tunnistaa omat vahvuutensa ja kehittämiskoh-
teensa. Ohjauksen avulla tuemme opiskelijan ammatillisen identiteetin kehittymistä, autamme ura- ja
elämänsuunnittelutaitojen muotoutumisessa sekä annamme valmiuksia jatko-opintoihin ja työelämään
siirtymiselle. Riittävä ohjaus on perusta sille, että nuoret pystyvät aktiivisesti kehittämään tulevaisuuden
kannalta merkittäviä taitoja, suunnittelemaan koulutustaan ja uravalintojaan sekä tekemään itsenäisiä,
itsensä kannalta merkityksellisiä valintoja tulevaisuutensa suhteen. Ohjauksella on keskeinen merkitys
hyvinvoinnin lisäämisessä ja syrjäytymisen ehkäisyssä.⁸

Kuva 1. Ohjauksen kokonaisuus

2.1 OHJAUS ON YHTEISTÄ TYÖTÄ

Ohjauksen ja opinto-ohjauksen avulla varmistamme Oulun konservatoriossa, että opiskelija osaa toimia

⁸ Hyvän ohjauksen kriteerit, OPH 2014

oppilaitosympäristössään, integroituu opiskelijayhteisönsä ja sitoutuu opiskeluun. Opinto-ohjauksen avulla tuemme opiskelijaa opintojen suunnittelussa, valinnoissa, opintojen etenemisessä sekä sijoittumisessa jatko-opintoihin tai työelämään. Kohtelemme jokaista opiskelijaa yksilönä, jonka perhe, elämäntilanne, oma elämän-, opiskelu- ja työhistoria vaikuttavat kulttuurisen taustan lisäksi arvoihin, asenteisiin sekä käsityksiin asioista ja yhteiskunnasta yleensä.

Opinto-ohjauksen avulla

- edistämme opiskelijan opintojen tavoitteellisuutta
- varmistamme suunnitelmallisuuden ja valinnaisuuden toteutumista
- mahdollistamme tutkinnon tai koulutuksen perusteiden mukaisten ammattitaitovaatimusten ja osaamistavoitteiden saavuttamisen myös työssäoppimisen aikana
- ehkäisemme opintojen keskeyttämistä ja nuoren syrjäytymistä

Toteutamme opinto-ohjausta niin, että opiskelija

- saa riittävästi tietoa koulutuksestaan ennen sen aloitusta ja sen aikana
- saa tukea opiskeluunsa ja elämäänsä mahdollisesti liittyvissä ongelmissa
- saa uraohjausta; tietoa jatko-opintomahdollisuuksista, työelämästä, yrittäjyydestä ja ammateista
- tutustuu ja saa mahdollisuuden kansainvälisiin kontakteihin, opiskeluun ja työhön

Varmistamme, että opiskelija pystyy seuraamaan opintojensa etenemistä ja hakemaan ohjausta ja tukea opiskeluun liittyvissä vaikeuksissa. Opinto-ohjauksen lähtökohtana ovat opiskelijan opiskelu- ja työhistoria sekä hänen henkilökohtaiset tavoitteensa, kiinnostuksen kohteensa ja vahvuutensa. Huolehdimme erityisopetuksen keinoin niiden opiskelijoiden ohjauksesta, joilla on opiskeluvaikeuksia, poissaoloja koulutuksesta tai elämänhallintaan liittyviä vaikeuksia.

Näyttötutkintoperusteisessa koulutuksessa meidän tulee toimia niin, että näyttötutkintoa suorittamaan hakeutuneet saavat heille suunniteltua ja toteutettua neuvontaa, ohjausta sekä muita, yhteisesti sovittavia tukimuotoja ja palveluja:

- näyttötutkintoon ja siihen valmistavaan koulutukseen hakeutumisen
- näyttötutkinnon suorittamisen ja
- tarvittavan ammattitaidon hankkimisen henkilökohtaistamisessa.

Noudatamme kaikessa ohjauksessa Oulun kaupungin arvoja: rohkeus, reiluus ja vastuullisuus⁹ sekä Opetushallituksen Hyvän ohjauksen kriteereitä. Ohjaustoimintamme perustuu yleisesti hyväksytyihin opetus-, ohjaus- ja kasvatustoiminnan eettisiin toimintaperiaatteisiin, jotka ovat

- itsemääräämisoikeuden kunnioittaminen
- luottamuksellisuus
- totuus/rehellisyys
- riippumattomuus
- ammattitaidon kehittäminen
- hyväksyminen

---

⁹ Oulun kaupungin strategia 2020

- aitous
- opiskelijan ja huoltajien kunnioittaminen
- tasa-arvo/tasavertaisuus

Tavoitteemme ohjauksessa ovat

- Oulun konservatorion koulutuspaikat täyttyvät koulutuksesta kiinnostuneilla ja musiikkialalle soveltuvilla opiskelijoilla
- opiskelijat suorittavat opintonsa pohjakoulutuksesta riippuen joko kahdessa tai kolmessa vuodessa keskeyttämättä niitä
- opiskelijat sijoittuvat jatko-opintoihin tai työelämään koulutuksen jälkeen

Ohjauksen järjestämisessä painotamme opiskelua edistävää toimintaa ja varhaista tukea. Ohjauksella on keskeinen merkitys hyvinvoinnin lisäämisessä ja osallisuuden lisäämisessä.

Opinto-ohjauksen vuosisuunnitelma on tämän suunnitelman liitteenä.

2.2 YHTEISTYÖ OHJAUKSEN TUKENA

Sinulla opiskelijana on vastuu omista opinnoistasi ja tarvitsemasi ohjaukseen hakeutumisesta. Jokaisella opiskelijalla on oikeus saada opetusta ja ohjausta, joka mahdollistaa tutkinnon tai koulutuksen perusteiden mukaisten ammattitaitovaatimusten ja osaamistavoitteiden saavuttamisen. Opiskelijoiden itseohjautuvuus on hyvin erilaista ohjauspalveluihin hakeutumisessa ja vaihtelee myös opintopolun aikana. Tästä syystä tarjoamme aktiivisesti ja monipuolisesti sekä opintojen ohjausta että muuta pedagogista tukea opiskelijoille. Tuomme oppimisen ohjauksen sekä elämän- ja urasuunnittelun palvelut helposti ja riittävästi opiskelijan saataville.

Tuotamme ohjauspalveluja yhteistyössä opetushenkilöstön, opinto-ohjaajan, opintotoimiston sekä opiskeluhuoltoryhmän kanssa. Opinto-ohjauksen työtapoina käytämme ryhmä- ja yksilöohjausta.

Henkilökohtainen ohjaus on yleensä opiskelijan oma-aloitteisesti hakemaa ohjauskeskustelua opiskeluun, elämän- ja urasuunnitteluun tai opiskeluvaikeuksiin liittyen. Pienryhmäohjaus on tietyn teeman tai asiasisälön puitteissa tapahtuvaa ohjausta esim. lukio-opintoihin, työssäoppimiseen ja ammattiosaamisen näyttöihin sekä työllistymis- ja jatko-opintovalmiuksien vahvistamiseen liittyen.

Ryhmäohjaus on tiedottavaa, opiskeluun perehdyttävää, tietoja kokoavaa sekä henkilökohtaista ja ammatillista kasvua tukevaa toimintaa.

Kodin ja oppilaitoksen välinen yhteistyö on kuvattu opetussuunnitelman yhteisessä osassa luvussa 7 ja työelämä- ja sidosryhmäyhteistyö luvussa 5.

Opintojen valinnaisuus tukee yksilöllisyyttä opintojen suunnittelussa. Yhdenmukaisten koulutuspolkujen osuus vähenee ja valinnaisuus on vastaus työelämän vaihteleviin ja muuttuviin osaamistarpeisiin. Valinnaiset opinnot voivat olla joko ammatillisia tutkinnon osia tai ammattitaitoa täydentäviä tutkinnon osia. Valinnaisuuden avulla opiskelija oppii itsenäisesti tekemään valintoja ja arvioimaan valintojensa merkitystä elämän- ja urasuunnittelussa.

Teemme yhteistyötä muiden koulutuksen järjestäjien kanssa sekä yli yksikkörajojen valinnaisuuden lisäämiseksi. Konservatorion opiskelijat voivat tehdä lukiokursseja missä tahansa Oulun lukiossa, mutta ensisijaisesti Madetojan musiikkilukiossa ja Oulun aikuislukiossa. Myös kaksois- tai kolmoistutkinnon suorittaminen on mahdollista.

2.3 OSAAVA JA AMMATTITAITOINEN HENKILÖSTÖ

Oulun konservatoriossa opinto-ohjaukseen osallistuvat kaikki oppilaitoksessa työskentelevät. Päävastuu opinto-ohjaustyöstä ja sen organisoimisesta on kuitenkin opinto-ohjaajalla. Opinto-ohjauksen osalta eri henkilöstöryhmien työnjako on seuraava:

Opettaja

- perehdyttää opiskelijat tutkinnon osan sisältöihin, arviointiperusteisiin ja tukee opiskelijan oppimista
- huolehtii esiintymisiin liittyvästä ohjauksesta
- on mukana suunnittelemassa opiskelijan työssäoppimiseen liittyviä opintoja
- ohjaa pääaineen sekä yhtye- ja orkesteritaitojen näyttöjen suunnittelussa ja suorittamisessa
- huolehtii yhteismusisointiin liittyvien opintojen suorittamisesta
- perehdyttää ja auttaa opiskelijaa henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman laatimisessa ja päivittämisessä
- perehdyttää tarvittaviin opiskelutaitoihin ja tukee opiskelutaitojen kehittymistä
- seuraa oppimisen etenemistä ja antaa palautetta oppimisesta
- seuraa ja pyrkii poistamaan oppimisen esteitä opettamassaan tutkinnon osassa sekä niiden ilmenemistä esim. poissaolot, oppimisvaikeudet, motivoituneisuus
- puuttuu välittömästi laiminlyönteihin, poissaoloihin, ongelmiin tai vaikeuksiin, keskustelee opiskelijan kanssa opintojen sujumisesta ja oppimiseen vaikuttavista seikoista
- pitää tarvittaessa yhteyttä alaikäisen opiskelijan huoltajaan
- tiedottaa viivyttämättä opinto-ohjaajaa opinnoissa esiin tulleista vaikeuksista

Työssäoppimisen ohjaaja

- huolehtii työssäoppimissuunnitelman laatimisesta
- huolehtii yhdessä opinto-ohjaajan kanssa siitä, että opiskelijan opetussuunnitelman mukainen vähintään 30 osp:n työssäoppimisen osuus tulee täytettyä.
- Pitää yllä suhteita työssäoppimispaikkoihin ja hakee aktiivisesti uusia työssäoppimispaikkoja
- Tiedottaa opiskelijoita työssäoppimismahdollisuuksista
- Rekrytoi työpaikkaohjaajia
- On yhteyshenkilö työelämään

Työpaikkaohjaaja

- toimii yhdyshenkilönä työpaikan, opettajan/opettajien, opiskelijan tai tutkinnon suorittajan ja oppilaitoksen välillä
- toteuttaa ohjausta ja arviointia laadittujen sopimusten ja suunnitelmien mukaan
- ohjaa ja tukee opiskelijaa ja arvioi oppimista

Opinto-ohjaaja

- toimii opinto-ohjauksen asiantuntijana
- antaa opiskelijoille henkilö- ja ryhmäkohtaista ohjausta
- opastaa, kouluttaa ja tukee opettajia omassa ohjaustyössään
- laatii HOKS:n yhdessä opiskelijan kanssa, ohjaa valinnaisten opintojen suunnittelua, tiedottaa opinnoista oppilaitokseen hakeutuville ja heidän huoltajilleen
- neuvoo opiskeluympäristöön ja –käytänteisiin liittyvissä asioissa, vastaa ajankohtaisten opiskeluun liittyvien asioiden tiedottamisesta
- neuvoo ja ohjaa hakuun ja valintaprosessiin liittyvissä asioissa
- tiedottaa ja ohjaa opiskelijoita valinnaisuuteen, jatko-opintoihin ja työllistymiseen liittyvissä kysymyksissä
- tekee opinto-ohjaukseen liittyvissä asioissa yhteistyötä opiskeluhoillon ja muun henkilöstön kanssa
- on mukana suunnittelemassa työssäoppimiseen liittyviä opintoja opiskelijan ja työssäoppimisen ohjaajien kanssa
- vastaa koulutustiedottamisesta peruskouluihin, lukioihin ja korkea-asteelle
- arvioi opinto-ohjaussuunnitelman toteutumista ja kehittää ja tukee ohjaus-käytänteiden syntymistä ja noudattamista

Opiskelijahuoltoryhmä

- luo opiskelijahuollon toimintamalleja
- ennakoi ja ehkäisee opiskelijoiden ongelmia ja edistää mielenterveyttä
- kokoaa ja tiedottaa opiskelijahuoltoa koskevista määräyksistä
- tukee opettajien työtä

Opiskelijatutor

- On aloittavan opiskelijan tukena, auttaa opiskelupaikkaan ja opiskelupaikkakuntaan sopeutumisessa
- Neuvoo ja ohjaa opiskelijaa opiskelukäytänteissä
- Osallistuu halutessaan alan esittelytilaisuuksiin

Koulutusjohtaja

- huolehtii oman alansa koulutuksen opetussuunnitelman sisällöstä ja siitä, että se noudattaa opetussuunnitelman perusteita
- neuvoo oman alansa opiskelijoiden opintoihin liittyvissä asioissa
- seuraa ja arvioi osaston/ammattialan sisällä ohjauksen ja opiskeluhoillon toteutumista
- seuraa alansa opiskelijoiden opintojen etenemistä ja opintojen päätoimisuutta
- seuraa alansa opiskelijoiden HOKS/HOJKS -prosessin toteuttamista
- seuraa osaston opiskelijoiden jaksopalautteita, ja ryhtyy tarvittaessa toimenpiteisiin esille tulleiden asioiden korjaamiseksi

Rehtori

- johtaa ohjauksen ja opiskeluhuollon organisointia oppilaitostasolla
- johtaa resurssien kohdentamista
- vastaa ohjauksen ja opiskeluhuollon työnjaon toteutumisesta
- johtaa henkilöstön perehdytystä opetus- ja ohjaussuunnitelmiin ja niiden toteutukseen
- johtaa ohjauksen ja opiskeluhuollon kehittämistä ja järjestämistä
- päättää erityisopiskelijaksi nimeämisestä sekä mukauttamisesta
- vahvistaa ja seuraa ohjauksen ja opiskeluhuollon suunnitelman toteutumista ja vastaa ohjauksen ja opiskeluhuollon arvioinnista
- vastaa opinto-ohjausta ja opiskeluhoitoa koskevista hallinnollisista käytännöistä ja päätöksistä
- vastaa opinto-ohjauksen, erityisopetuksen ja opiskeluhuollon asemasta ja resursoinnista
- vastaa ohjauksen ja opiskeluhuollon ja lain määräysten toteutumisesta (yhteisten periaatteiden määrittely, kokonaissuunnittelu, opetussuunnitelman yhteinen osa, arviointi ja kehittäminen)

Koulutuksen järjestäjä

- vastaa Oulun konservatorion opinto-ohjaajan ja opiskeluhuollon vastuuhenkilön nimeämisestä
- vastaa osaamisen tuottamiseen sekä ohjaukseen ja opiskeluhoitoon liittyvästä tiedottamisesta

Ohjausta koskevat säädökset edellyttävät, että koko henkilöstö osallistuu opinto-ohjauksen ja opiskeluhuollon toteuttamiseen. Perehdytämme uudet opettajat ja työntekijät opinto-ohjaukseen, opiskeluhoitoon ja sen yksikkökohtaisiin käytäntöihin. Työssäoppimista ohjaava opettaja perehdyttää työpaikkaohjaajat tarvittavin osin.

Opinto-ohjaajan asiantuntijatehtävässä toimiminen musiikkialan oppilaitoksessa edellyttää alan koulutusta ja substanssiosaamista, joten konservatorion opinto-ohjaaja muodollisen kelpoisuuden lisäksi kokenut ohjaustyössään ja tuntee musiikkialan. Näin turvaamme ammattitaitoisen ohjauksen sekä varmistamme koko henkilöstön ohjauksellista osaamista.

Opinto-ohjaaja huolehtii siitä, että kaikki opettajat sekä opiskelijapalveluhenkilöstö ovat perillä opinto-ohjauksen ja opiskeluhuollon toimintatavoista ja tukitoimista.

2.4 RIITTÄVÄ JA MONIPUOLINEN OHJAUS

Teemme opinto-ohjausta opintojen eri vaiheissa: ennen opintoja, opintojen alussa, opintojen aikana, opintojen päättövaiheessa sekä opintojen jälkeen. Opinto-ohjauksen sisällöt ja tavoitteet painottuvat opintopolun aikana eri tavalla opiskeluvaiheesta riippuen. Opetussuunnitelman mukaisen opiskeluhoillon¹⁰ avulla tuemme oppimista sekä tunnistamme, lievennämme ja ehkäisemme mahdollisimman varhain oppimisen esteitä, oppimisvaikeuksia ja opiskeluun liittyviä muita ongelmia.

Opinto-ohjausta ovat koulutukseen ohjaaminen, sisäinen ja ulkoinen tiedottaminen, markkinointi, opiske-

---

¹⁰ L 1287/2013

lijavalinnat ja pääsy- ja soveltuvuuskokeet. Opiskelujen aikana opiskelijan tuntemus ja hänen ohjaustarpeisiinsa paneutuminen, opiskelijoiden kannustaminen, tukeminen ja ammatillisuuteen ohjaaminen ovat perusta onnistuneelle ohjaustyölle. Tuemme opiskelijaa hänen henkilökohtaisella opintopolullaan; henkilökohtaisen ohjauksen valintatilanteissa, osaamisen tunnustamisessa, opiskeluvaikeuksissa, keskeyttämisten vähentämisessä, uravalinnan ja ammatillisen kasvun tukemisessa sekä työhön ohjaamisessa. TeHOKStettua ohjausta annamme opiskelijoille, joilla on opiskelutaitoihin, oppimisvalmiuksiin tai elämäntilanteeseen liittyviä vaikeuksia tai runsaasti puuttuvia opintoja ja poissaoloja.

2.4.1 Oppimisen ja opiskelun ohjaus

Oppimisen ja opiskelun ohjauksen tavoitteena on perehdyttää opiskelija uuteen opiskeluympäristöön, ohjata häntä opiskelun suunnittelussa ja opintojen etenemisessä sekä vahvistaa opiskelu- ja koulutusmyönteisyyttä. Oppimisen ja opiskelun ohjauksella on vahva yhteys opiskelutavoitteiden saavuttamiseen. Opiskelutaitojen ja itsearviointitaitojen kehittymisen ohjaus on osa opinto-ohjausta. Tuemme opiskelijoiden oppimistaitojen ja -valmiuksien kehittymistä opiskelun alusta asti.

2.4.2 Henkilökohtaisen kasvun ja kehityksen ohjaus

Koulutuksen tavoitteena on tukea opiskelijoiden kehitystä hyviksi ja tasapainoisiksi ihmisiksi ja yhteiskunnan jäseniksi sekä antaa opiskelijoille jatko-opintovalmiuksien, ammatillisen kehittymisen, harrastusten sekä persoonallisuuden monipuolisen kehittämisen kannalta tarpeellisia tietoja ja taitoja¹¹. Henkilökohtaisen kasvun ja kehityksen ohjauksessa tavoitteenamme on vahvistaa opiskelijan:

- persoonallista kasvua, itseluottamusta, itsetuntemusta, identiteettiä, tasapainoisuutta ja henkistä hyvinvointia
- sosiaalista kasvua; ihmissuhde- ja vuorovaikutustaitoja sekä onnellisuutta..

2.4.3 Ammatillisen suuntautumisen ohjaus

Ammatillisen suuntautumisen ohjauksen tavoitteena on tukea opiskelijan tietoista kasvua ja kehittymistä ammattiosaajaksi. Ohjauksen avulla opiskelijasta kehittyy oman työnsä ja osaamisensa aktiivinen kehittäjä, jolla on hyvät oppimisvalmiudet. Ammatillisiin tutkinnon osiin sisältyvät elinikäisen oppimisen avain-aidot tukevat ammatillista kasvua, joka jatkuu työelämässä.

Ammattitaidolla ymmärretään laaja-alaisia työ- ja toimintakokonaisuuksia sekä erikoisosaamista. Hyvä ammattitaito ja laaja ammattisivistys auttavat opiskelijaa selviytymään ammattialan muutoksissa ja täydentämään omaa ammattitaitoaan jatkuvasti. Ammattisivistyksessä yhdistyvät ammatillinen osaaminen ja vahva yleissivistys.

Ammatillisen suuntautumisen ohjausta teemme ryhmä- ja henkilökohtaisena ohjauksena. Ammatillisen suuntautumisen ohjaus painottuu seuraaviin osa-alueisiin:

1. *tavoitteellisuus*: opiskelijan positiivinen koulutusasenne, pohdittu alanvalinta, suunnitelmallinen

---

¹¹ L 639/1998

- toiminta, opinnoissa ja uralla eteneminen
2. *ammattillisuus*: opiskelijan taipumuksia ja ammatillista kasvua tukevat ja omia koulutustarpeita vastaavat valinnat, musiikillisen osaamisen ja vahvuuksien tunnistaminen ja kyky soveltaa opitua käytännössä, sisältöosaaminen sekä asiakaslähtöinen toiminta
  3. *sitoutuminen*: opiskelijan sitoutuminen omiin valintoihinsa ja ammatilliseen kasvuprosessiin, vastuu – vapaus -suhteen selkiytyminen ja opinnoissa eteneminen
  4. *ammatti-identiteetti*: oman osaamisensa sekä tulevan musiikkialan ammattinsa arvostus, eettinen työtapa ja hyvä työmoraali sekä vastuunotto ja ammatillinen minäkäsitys
  5. *yhteistoiminnallisuus*: vuorovaikutus-, viestintä- ja yhteistyötaidot, kyky toimia yhteistyössä toisten kanssa
  6. *yrittäjyys*: opiskelijan oma-aloitteisuus, itseohjautuvuus, vastuu ja halu hakeutua musiikkialan työtehtäviin
  7. *itsearviointi*: kyky arvioida osaamista, omia töitä ja työtapoja sekä kehittyä palautteen perusteella (mm. oppimisen ja osaamisen arviointi)

2.5 AKTIIVISUUDEN, OSALLISUUDEN JA VASTUULLISUUDEN TUKEMINEN

Opintojen aikana tapahtuva opinto-ohjaus keskittyy henkilökohtaisen kasvun ja kehityksen ohjaukseen, oppimiseen ja opiskelun ohjaukseen sekä ammatillisen suuntautumisen ohjaukseen. Tavoitteena on, että opiskelija kasvaa ihmisenä ja musiikkialan ammattilaisena ja että opiskelijan itsetuntemus ja itseluottamus vahvistuvat. Opinto-ohjaajalla on päävastuu opinto-ohjauksen järjestämisestä ja toteutuksesta sekä opiskelijoiden ohjauksesta. Opiskelijaa ohjaavat ja tukevat myös opettajat, opiskeluhuollon henkilöstö ja toimistohenkilöstö.

Opintojen aikana opiskelija pohtii opintojen suuntaamista uravalinnan tavoitteiden mukaisesti. Pohdimme yhdessä opiskelijan kanssa, mitkä opintotarjonnassa olevat valinnaiset tutkinnon osat ja osaa-misalavalinnat, työssäoppimispaikat ja ammattiosaamisen näytöt mahdollistavat parhaiten jatko-opintoihin tai työelämään sijoittumisen. Opinto-ohjaukseen kuuluvat HOKS-päivitykset henkilökohtaisten keskustelujen yhteydessä.

2.5.1 Yhteisö opiskelijan tukena – pedagoginen tuki

Velvollisuus opintojen etenemisen seurannasta on ensisijaisesti opiskelijalla itsellään, alaikäisen opiskelijan osalta myös hänen huoltajallaan. Seuraamme opiskelijoiden osallistumista opiskeluun Wilma – opiskelijahallinto-ohjelman avulla. Jokaisella opiskelijalla, samoin kuin alaikäisen opiskelijan huoltajilla, on käyttäjätunnukset Wilmaan. Opiskelija ja alaikäisen opiskelijan huoltaja/t saavat tunnukset ohjelmaan heti opintojen alkuvaiheessa. Täysi-ikäisen opiskelijan nimeämä henkilö saa tunnukset ohjelmaan opiskelijan antamalla kirjallisella suostumuksella (taustatietolomake). Wilmasta voit seurata läsnäoloa ja opintojen etenemistä, eli mitkä tutkinnon osat on suoritettu ja millaisin arvosanoin sekä mitkä tutkinnon osat tai osa-alueet ovat kesken ja mitä niiden suorittaminen vielä vaatii.

Opintojen etenemisen seuraaminen kuuluu koko opetushenkilöstölle. Opettajat merkitsevät Wilmaan opintojen etenemisen sekä poissaolot. Poissaolojen ehkäisemiseksi ja koulutuksen keskeytymisen ehkäisemiseksi ongelmiin pyritään puuttumaan mahdollisimman varhaisessa vaiheessa.

Opintojen etenemisen seuraaminen; tukitarpeen kartoittaminen ja tuesta sopiminen (pedagoginen tuki):

- opettaja kertoo tarvittaessa huolestaan opinto-ohjaajalle, joka keskustelee opiskelijan kanssa ja ottaa yhteyttä alaikäisen opiskelijan huoltajaan ja sopii heidän kanssaan tarvittavista jatkotoimenpiteistä JA/TAI
- opinto-ohjaaja järjestää tarvittaessa pedagogisen yhteistyöpalaverin opiskelijan, opettajan ja huoltajan kanssa tuki- ja jatkotoimenpiteiden sopimiseksi TAI
- opiskeluhuollon ryhmä käsittelee opiskelijan tilannetta (opiskeluhuollon tuki), sopii tuki- ja jatkotoimenpiteistä ja vastuuhenkilöstä opintojen suorittamattomuuden syyn perusteella

2.5.3 Tuutoritoiminta

Tuutoroinnissa toinen opiskelija tukee ja auttaa opiskelijakavereitaan opiskeluun liittyvissä asioissa. Tuutoriopiskelijoiden tehtäviin kuuluu mm. uusien opiskelijoiden vastaanottaminen ja opastaminen sekä tukeminen opiskelussa. Tuutori voi toimia myös yksikön edustustehtävissä mm. koulutusmarkkinoinnissa. Tuutoriopiskelijat lisäävät omalla toiminnallaan myönteistä opiskeluilmapiiriä, yhteisvastuuta ja uusien kaverisuhteiden syntymistä. Opinto-ohjaaja ohjaa tuutoritoimintaa.

Opiskelijana voit kerryttää osaamispisteitäsi osallistumalla tuutoritoimintaan opetussuunnitelman mukaisesti.

2.5.4 Opiskelijakuntatoiminta (SEPTIIMI RY)

Opiskelijakuntatoiminnan avulla vahvistamme opiskelijoiden osallisuutta.

2.6 TASA-ARVON JA YHDENVERTAISUUDEN EDISTÄMINEN

Tasa-arvolain¹² tarkoituksena on paitsi estää sukupuoleen perustuva syrjintä myös edistää naisten ja miesten välistä tasa-arvoa sekä parantaa vähemmistösukupuolen asemaa ja estää sukupuoli-identiteettiin tai sukupuolen ilmaisuun perustuvaa syrjintää. Yhdenvertaisuuslain¹³ mukaan ketään ei saa syrjiä iän, etnisen tai kansallisen alkuperän, kansalaisuuden, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, terveydentilan, vammaisuuden, seksuaalisen suuntautumisen tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella.

Oulun konservatoriossa me sitoudumme tasavertaisuuden edistämiseen. Toimintamme on tasapuolista, oikeudenmukaista, arvostavaa, kannustavaa ja ihmisten erilaisuuden huomioon ottavaa. Toteutamme opiskelijavalinnat lainsäädännön ja ennalta sovittujen menetelmien mukaisesti.

Kiinnitämme erityisesti huomiota tasavertaisuuden toteutumiseen opetuksen ja ohjauksen käytännön toteutuksessa. Opetusjärjestelyt toteutamme tasavertaisuutta noudattaen, siten että:

- toimintakäytännöt ja vuorovaikutus tukevat ohjausta ja oppimista
- toimintakäytännöt ja vuorovaikutus tukevat kunkin omaa kulttuuria/ kieltä/ identiteettiä ja sosiaalista kanssakäymistä
- yhteydenpito vanhempien ja muiden ulkopuolisten tahojen kanssa tukee opintojen sujumista ja ammatti-identiteetin kehittymistä

¹² Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta L 609/1986

¹³ L 1325/2014

- opetusjärjestelyt ovat tasavertaisia. Emme hyväksy epätasa-arvoa edistävää loukkaavaa vallankäyttöä, esimerkiksi näkymättömäksi tekemistä, naurunalaiseksi saattamista, tiedon pimitystä, syylistämistä ja häpeään saattamista

Arvioimme opintosuoritukset voimassa olevien määräysten ja ohjeiden mukaisesti. Pehdytämme opiskelijat arvioinnin perusteisiin ja kriteereihin sekä arvioinnin oikaisuun opetusjakson alussa.

Emme suvaitse kiusaamista, sukupuolista häirintää tai ahdistelua; ei oppilaitoksessa, työssäoppimispaikalla tai sosiaalisessa mediassa.

Henkistä väkivaltaa on toistuva, säännöllinen ja pitkään jatkuva epäasiallinen, nöyryyttävä, väheksyvä tai alistava kielenkäyttö tai muu järjestelmällinen ja jatkuva toista alistava epäasiallinen toiminta (kiusaaminen), eristäminen, seksuaalinen häirintä tai ahdistelu.

Kiusaamista on, kun henkilö kokee tulleensa kiusatuksi ja kiusaaminen on tahallista toistuvaa vahingoittamista; fyysistä, psyykkistä tai sosiaalista ja suoraan tai epäsuoraan kohdistuvaa. Kiusaamisesta ei ole aina kysymys silloin, kun kaksi tasaväkistä opiskelijaa riitelee keskenään.

Sukupuolinen häirintä on ei-toivottua ja yksipuolista joko fyysistä tai sanallista seksuaalisväritteistä käyttäytymistä, joka on aina kohteelle vastentahtoista tai ainakin ei-toivottua. Häirintä voi ilmetä mm. sukupuolisesti vihjailevina eleinä tai ilmeinä, härskeinä puheina, kaksimielisinä vitseinä; vartaloa, pukeutumista tai yksityiselämää koskevinä huomautuksina, pornoaineistoina, seksuaalisesti värittyinä kirjeinä, puhelinsoitoina, sähköpostiviesteinä, fyysisenä kosketteluna tai muuna sukupuolista kanssakäymistä koskevinä ehdotuksina tai vaatimuksina. **Sukupuolinen huomio muuttuu häirinnäksi, jos sitä jatketaan, vaikka kohteeksi joutunut ilmaisee pitävänsä sitä loukkaavana tai vastenmielisenä.**

Pidämme yllä avointa, ystävällistä ja keskustelevaa ilmapiiriä. Oppilaitosyhteisön opiskelijajäsenenä sinulla on mahdollisuus vaikuttaa oman yhteisösi toimintaan.

Vaikutusmahdollisuuksia ovat esimerkiksi opiskelijakunta-/opiskelijayhdistystoiminta, opiskelijafoorumit sekä keskustelut opiskelijaryhmässä ja henkilöstön tai opettajien kanssa.

Osallistuminen Oulun konservatorion päätöksentekoon esimerkiksi johtotiimin opiskelijajäsenenä on merkittävä luottamustehtävä.

Toimimme Oulun kaupungin toiminnallisen tasa-arvon suunnitelman mukaisesti.

Miten toimin, jos minua, opiskelijatoveriani tai henkilökuntaan kuuluvaa kiusataan, ahdistellaan tai syrjitään?

Kerron kiusaajalle/ahdistelijalle, että hänen käytöksensä ei ole asiallista.

Jos tämä ei auta, kerron asian opinto-ohjaajalle tai muulle henkilökuntaan kuuluvalle, joka käynnistää tilanteen selvittelyn.

2.7 KOULUTUKSEN NIVELVAIHEET

Tässä suunnitelmassa käsittelemme koulutuksen nivelvaiheita perusopetuksesta toiselle asteelle, joko ammatilliseen peruskoulutukseen tai valmentavaan koulutukseen siirtymisessä sekä opintojen päättövaiheessa.

2.7.1 Nivelvaiheen ohjaus perusopetuksesta ammatilliseen peruskoulutukseen

Opiskelijoiden nivelvaiheessa siirrettävät tiedot ovat luottamuksellisia. Saamme siirtää vain opetuksen kannalta välttämättömät tiedot opetuksen ja tuen järjestämiseksi opettajien ja opiskeluhoitohenkilöstön kesken. Emme saa ilmaista sivullisille luvattomasti, mitä olemme saaneet tietää opiskelijoiden ja henkilöstön sekä heidän perheenjäsentensä henkilökohtaisista oloista ja taloudellisesta asemasta hoitaessamme koulutukseen liittyviä tehtäviä¹⁴.

Julkisuuslain¹⁵ mukaan ehdottomasti salassa pidettäviä tietoja ovat opiskeluhoitoa koskevat tiedot, opiskelijan opetuksesta vapauttamista koskevat tiedot, henkilökohtaisia ominaisuuksia koskevat sanalliset arviot, tiedot terveydentilasta, vammaisuudesta, sosiaalihuollosta ja yksityiselämää koskevat tiedot.

Jos alle 18-vuotias oppilas siirtyy toisen opetuksen tai koulutuksen järjestäjän opetukseen, aikaisemman opetuksen tai koulutuksen järjestäjän on salassapitosäännösten estämättä viipymättä toimitettava oppilaan opetuksen tai koulutuksen järjestämisen kannalta välttämättömät tiedot uudelle opetuksen tai koulutuksen järjestäjälle¹⁶.

2.7.2 Opinto-ohjaus ennen opintoja ja koulutustiedottaminen

Opinto-ohjaus alkaa jo ennen opintoja ja on silloin tiedottavaa, koulutuksen markkinointiin keskittyvää tiedon välittämistä potentiaalisille opiskelijoille, peruskoululaisille, lukiolaisille, muiden ammatillisten oppilaitosten opiskelijoille, vanhemmille ja koulutuksista kiinnostuneille. Koulutusmarkkinoinnin ja tiedottamisen tavoitteena on luoda realistinen kuva ammatillisesta koulutuksesta, Oulun konservatoriosta ja sen koulutustarjonnasta sekä erilaisista opintomahdollisuuksista. Näin hakija tai huoltaja saa parhaimman käsityksen siitä, mitä ammatillisessa koulutuksessa opiskellaan, mitä koulutus edellyttää opiskelijalta, miten opiskellaan ja millaisissa tiloissa opiskelu tapahtuu. Ilmoitamme opiskelupaikoista ja hakuajoista Opintopolku -palvelussa, www-sivustoilla ja eri materiaalien avulla aktiivisesti markkinointisuunnitelman mukaisesti.

Ennen opintojen aloittamista opiskelija tarvitsee tietoa opiskelumahdollisuuksista päätöksenteon tueksi. Suunnitellakseen tulevaisuuttaan opiskelija tarvitsee tietoa musiikkialan tutkinnon rakentamisen vaihtoehtoista ja valintojen merkityksestä ura- ja elämänsuunnittelun kannalta. Opiskelija tarvitsee tietoa mm. koulutuksen tavoitteista, hakuedellytyksistä, opiskelijavalinnasta ja opintotarjonnasta. Me tarvitsemme tietoa opiskelijan aiemmasta opiskelusta, joka on perustana suunniteltaessa yksilöllisiä tuen ja ohjauksen muotoja (ks. nivelvaiheen ohjaus).

---

¹⁴ L630/98, § 42

¹⁵ L621/99 § 24

¹⁶ POL628/98, 40 § 4. mom., L1288/2013

Ennen opintojen alkua tapahtuvaa opinto-ohjausta teemme henkilökohtaisesti puhelimesta ja sähköpostitse. Hakuoppaat, koulutusessitteet ja muu materiaali välittävät tietoa konservatorion koulutustarjonnasta ennen koulutukseen hakeutumista ja ohjaavat näin hakijan ammatillisista suuntautumista. Materiaalin tuottamisesta vastaavat opinto-ohjaaja.

Ammattiopiston tunnettavuutta ja myönteistä kuvaa ammatillisesta koulutuksesta lisäävät myös lehtiartikkelit ja opiskelijoiden esiintymiset erilaisissa tapahtumissa.

2.7.3 Opiskelijavalinta

Oulun konservatorion ammatilliseen peruskoulutukseen hakeudutaan pääsääntöisesti valtakunnallisen toisen asteen oppilaitosten yhteishaun kautta (Opintopolku). Ammatillisen peruskoulutuksen hakuaika on kevättalvella. Hakijan on yhteishakulomakkeen lisäksi täytettävä Oulun konservatorion musiikin lisätietolomake, joka löytyy hakuaikana Oulun konservatorion nettisivuilta. Haettaessa useampaan kuin yhteen suuntautumisvaihtoehtoon, on kuhunkin täytettävä oma lisätietolomakkeensa.

Valintakokeen ensimmäisessä vaiheessa valinta tehdään hakemusten ja pop & jazz osastolla myös äänitteiden perusteella. Toiseen vaiheeseen valitut pyrkijät kutsutaan kirjallisesti valintakokeeseen. Oppilaaksi ottaminen tehdään ainoastaan valintakokeen perusteella, eli yhteishaun perusteella saaduilla pisteillä ei ole merkitystä lopullisessa valinnassa.

Näyttötutkintoperusteisen koulutuksen opiskelijavalinnassa hyödynnämme Opintopolku-hakupalvelua ja koulutuskalenteria sekä muita koulutustiedotuskanavia.

2.7.4 Opinto-ohjaus opintojen alussa

Opintojen alussa tavoitteenamme on perehdyttää opiskelija opiskeluympäristöön ja -ryhmään. Lisäksi haluamme perehdyttää uudet opiskelijat ammatillisiin opintoihin ja opintojen valinnaisuuksiin, vahvistaa ja selkiyttää ammatillista suuntautumista, ohjata opiskelijaa henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman laatimisessa (HOKS) ja tukea kiinnittymistä opiskeluun.

Opintojen aloittaminen merkitsee monelle opiskelijalle irtautumista kodista, muuttoa yksin asumaan ja itsenäisemmän elämäntavan omaksumista. Tästä syystä opintojen alkuvaiheessa korostuu henkilökohtaisen kasvun tukeminen. Myös opiskeluhoollollinen yhteistyö on tärkeää opintojen alkuvaiheessa. Mahdollistamme opiskelijoille turvallisen, viihtyisän ja terveellisen opiskeluympäristön.

Keskeisenä tavoitteena on tutustua konservatorion toimintaan ja opetussuunnitelmaan niin, että opiskelijalle muodostuu kokonaiskuva opinnoista ja niissä etenemisestä. Opinto-ohjaaja käynnistää henkilökohtaisen opintojen suunnittelun opiskelijan kanssa HOKS -keskustelun yhteydessä. Opinto-ohjaaja opastaa valinnaisuudessa, yhdistelmäopinnoissa, osaamisen tunnustamisessa, uudenaikaisessa opiskelussa sekä opiskelu- ja oppimistaitojen kehittämisessä. Tuemme opiskelijaryhmien ja suuntautumisvaihtoehtojen tutustumista ja ryhmäytymistä erilaisin tutustumisharjoituksin ja tapahtumin.

Näyttötutkinnon hakeutuvan opiskelijan osalta meidän on selvitettävä hakijan lähtökohta ja osaaminen valintakokeella, hakijan esittämien luotettavien asiakirjojen ja muiden mahdollisten selvitysten perusteella. Mikäli hakija hyväksytään koulutukseen, hänen osaamisensa tunnustetaan soveltuvilta osin. Osaamisen tunnistamisen perusteella arvioidaan, miltä osin hakija tarvitsee lisäkoulutusta.

2.7.5 Opinto-ohjaus opintojen päättövaiheessa ja opintojen jälkeen

Opintojen loppuvaiheen opinto-ohjauksen tavoitteena on varmistaa ammatillisen kasvun jatkuminen, antaa tietoa työmarkkinoista, työllisyystilanteesta ja erilaisista mahdollisuuksista työllistyä sekä tukea jatko-opintoihin hakeutumisessa. Opiskelijalla on mahdollisuus saada ohjausta henkilökohtaisissa ohjauskusteluissa opinto-ohjaajan kanssa.

Valmistuneilla opiskelijoilla on mahdollisuus saada opinto-ohjausta vielä valmistumisen jälkeen ottamalla yhteyttä opinto-ohjaajaan, joka neuvoo vastavalmistuneen ohjaustarpeen mukaisiin palveluihin.

2.8 OHJAUS KOULUTUKSEEN JA URAVALINTOIHIN LIITTYVIEN PÄÄTÖSTEN TUKENA

Ohjauksella tuemme koulutukseen kiinnittymistä sekä ammatillisen suuntautumisen vahvistumista. Henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma ja jatko-opintoihin siirtymisen suunnitelma ovat opiskelijalle käytännön työkaluja, joiden avulla hän voi oppia oman elämänsä suunnittelua ja tarvittavia päätöksentekotaitoja.

Pedagogiseen oppimisympäristöön kuuluvat opiskelijoiden tiedollisen kehityksen tukeminen ja ohjauskäytännöt. Opettajien yhtenä työvälineenä tässä työssä toimii henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma HOKS, jonka laadimme kaikille opiskelijoillemme opiskelijahallinto-ohjelmaan (Wilma) yhdessä opiskelijan kanssa. HOKS pohjautuu opetussuunnitelmaan sekä opiskelijan yksilöllisiin tarpeisiin ja tavoitteisiin. Laadinnassa otamme huomioon erilaiset oppimistyyli, terveydentila, toimintakyky, yksilölliset voimavarat ja mahdollinen erityisen tuen tai apuvälineiden tarve.

Opiskelija osallistuu oman opiskelunsa suunnitteluun, opintojen valintoihin, yksilölliseen opinnoissa etenemisen seurantaan ja oman oppimisensa arviointiin. HOKS:aa tarkistetaan ja arvioidaan opintojen kuluessa sekä opintojen päättövaiheessa. Vähintään kerran lukuvuodessa tehtävässä tarkistuksessa tehdään tarpeelliset muutokset. Kirjaamalla asiat HOKS:aan opiskelija tekee kehittymisensä näkyväksi.

Opiskelijan ilmoittaessa eroamisesta tai opintojen keskeyttämisestä, hänen kanssaan käydään ohjauskeskustelu, jossa käsitellään eroamiseen tai keskeyttämiseen johtaneita syitä. Määräaikainen keskeyttäminen (opiskelija anoo) tai eroaminen tehdään aina kirjallisena (tarkemmin Opetussuunnitelman yhteisessä osassa). Mikäli opinnot keskeytyvät yli kahdeksi viikoksi, on oppilaitoksen ilmoitettava keskeytys oppilaitoksen valvontailmoituksella (OT5) KELA:lle.¹⁷ Opiskelijan eroaminen ilmoitetaan aina KELAan/TE-toimistoon.

HOKS on Wilmassa opiskelijan, opettajien, opinto-ohjaajan ja opiskeluhuoltoryhmän käytettävissä. Annamme opiskelijalle riittävästi tukea ja ohjausta suunnitelman laatimisessa. Opinto-ohjaaja kirjaa ja päivittää tiedot opiskelijatietohallintajärjestelmään yhdessä opiskelijan kanssa sekä ohjaa opiskelijaa seu-

---

¹⁷ KELA Oppilaitoskirje 2/2014, 25.6.2014 dnro 8/322/2014

raamaan opintojen etenemistä ja hakemaan ohjausta ja tukea opiskelu- ja urasuunnitteluun koko koulutuksen ajan.

Henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma on opiskelijan kehittämissuunnitelma, joka sisältää:

- opiskelijan henkilötiedot
- lyhyet kuvaukset opiskelijan aikaisemmista opinnoista ja työkokemuksesta
- opiskelijan oppimisen tavoitteet ja suoritustavat sekä niiden ajoituksen (myös työssäoppimisen)
- opiskelijan vahvuudet ja tulevaisuuden suunnitelmat
- opiskelijan valitsevat kaikille valinnaiset ja vapaasti valittavat tutkinnon osat
- opiskelijan aikaisempien suoritusten osaamisen tunnustamiset
- mahdolliset vapautukset opiskelusta ja opiskelun rajoitteet, kielitaito
- maahanmuuttajataustaisten opiskelijoiden osalta selvitämme erityisesti opiskelijan suomalaisen yhteiskunnan ja työkuultuurin tuntemusta sekä työkokemuksen laatua
  - koulutuksen ja tukitoimien tarve erityisesti suomen tai ruotsin kielen osalta; valmiuksia verrataan tavoiteltavan tutkinnon ammatillisiin kielitaitovaatimuksiin (myös toisen kotimaisen kielen vaatimustaso) ja samalla otetaan huomioon muu kielitaito
  - tietokoneen käyttöön tai verkko-opiskeluun tarvittavat valmiudet
  - lähtökulttuuriin ja elämäntilanteeseen liittyvät tekijät, jotka voivat vaikuttaa opintoihin sitoutumiseen.

Opinto-ohjaaja käy valmistuvan opiskelijan kanssa urasuunnittelua tukevan ohjauskeskustelun, joka kirjataan HOKS:aan työllistymis- ja jatko-opintosuunnitelmaan. Lisäksi valmistuva opiskelija osallistuu käytössä oleviin päättö- ja sijoittumiskyselyihin. Saatua palautetta käytämme opetuksen, opinto-ohjauksen sekä toimintajärjestelmän kehittämiseen.

Mikäli opiskelija tarvitsee erityistä tukea opinnoissaan, laaditaan lisäksi opiskelijan henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma (HOJKS).

Henkilökohtaistamista koskeva asiakirja näyttötutkinnoissa

Näyttötutkintona suoritettavaa ammatillista perustutkintoa ohjeistetaan ammatillista aikuiskoulutusta koskevan lainsäädännön perusteella.

2.8.2 Nivelvaiheen ohjaustyö jatko-opintoihin siirtymisessä

Opiskelijalla on mahdollisuus saada ohjausta henkilökohtaisissa ohjauskeskusteluissa opinto-ohjaajan kanssa, infotilaisuuksissa ja rekrytointitilaisuuksissa. Opiskelijoita ohjataan osallistumaan ammattikorkeakoulun avoimiin oviin ja yliopiston abi-päiville.

Jatko-opintoihin siirtymisen yhteydessä teemme aktiivista yhteistyötä alueen korkeakoulujen ja yliopistojen kanssa.

2.8.3 Työelämätaidot ja työllistymissuunnittelu sekä työhön ohjaaminen

Ammatillisen peruskoulutuksen tavoitteena on työllistyminen. Tuemme opiskelijoiden työelämätaitojen kehittämistä koko tutkinnon ajan ammatillisissa tutkinnon osissa, yhteisissä tutkinnon osissa (erityisesti

Työelämätaidot 1 osp) ja erityisesti työssäoppimisjaksojen aikana. Opiskelijan kiinnittyminen opintoihin auttaa myös työhön kiinnittymisessä. Opintojen loppuvaiheen opinto-ohjauksen tavoitteena on varmistaa ammatillisen kasvun jatkuminen, antaa tietoa työmarkkinoista, työllisyystilanteesta ja erilaisista mahdollisuuksista työllistyä sekä tukea jatko-opintoihin hakeutumisessa. Päätövaiheessa teemme yhteistyötä mm. työvoimatoimiston, työelämän edustajien, ammattijärjestöjen, yritysten, ammattikorkeakoulujen, yliopistojen ja muiden nuorten työllistymistä tukevien yhteistyökumppaneiden kanssa.

Aloitteellisuus ja yritteliäisyys lisäävät opiskelijoiden menestymistä yhteiskunnassa, jatko-opinnoissa ja työelämässä, sen takia musiikkialan perustutkintoon sisältyy pakollisia ja valinnaisia yrittäjäyysopintoja.

Valmistuneiden sijoittumista työhön ja jatko-opintoihin seurataan päättökyselyyn sisältyvällä sijoittumiskyselyllä sekä seuraamalla työvoimahallinnon ja tilastokeskuksen tekemiä tilastoja. Tietojen perusteella arvioimme ohjauksen tavoitteiden toteutumista ja kehitämme toimintaa päästäksemme tavoitteisiin.

Tuemme eri tavoin opettajien ja opinto-ohjaajan työelämäosaamisen kehittymistä ja ylläpitoa.

3. Hyvän ohjauksen kriteerit osana laatu järjestelmää

Tämä Ohjaussuunnitelma on kirjoitettu Opetushallituksen Hyvän ohjauksen kriteerien¹⁸ arviointikohtien mukaisesti. Valtakunnalliset kriteerit on laadittu työkaluksi ohjauksen laadun tukemiseen. Hyvän ohjauksen kriteerit on suositus, joka on laadittu perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen ohjauksen laadun kehittämistä ja varmistamista varten. Hyvän ohjauksen valtakunnallisten kriteerien tavoitteena on tukea ohjauksen korkeaa laatua ja monipuolista tarjontaa sekä varmistaa lasten ja nuorten laadukkaan ohjauksen saatavuus asuinpaikasta ja olosuhteista riippumatta.

Hyödynnämme jatkossa hyvän ohjauksen kriteereitä ohjauksen ja opiskeluhoollon arvioinnissa. Kriteerien avulla on mahdollista löytää ne keskeiset teemat, joita kehittämällä ohjauksen laatua voidaan paikallisesti parantaa.

---

¹⁸ Opetushallitus, 2014

4. Ohjauksen arviointi sekä suunnitelman päivittäminen

Arvioimme ohjaustoimintoja ohjauksen sisällön ja laadun kehittämiseksi ja riittävyyden arvioimiseksi opiskelijoiden ja henkilökunnan kanssa käytävissä keskusteluissa sekä erilaisilla kyselyillä sekä itsearvioinneilla. Itsearvioinneissa hyödynnämme Opetushallituksen Hyvän ohjauksen kriteerejä.

Arvioinneista, kyselyistä ja valtakunnallisesta tiedonkeruusta saamamme tiedot hyödynnämme toiminnan kehittämisessä toimintajärjestelmässä kirjattujen periaatteiden mukaisesti.

Ohjaussuunnitelman päivityksestä vastaa Oulun konservatorion opinto-ohjaaja.

Ennen opintojen alkua

- Tiedotus ja markkinointi
- Valintakoeopas
- Aktiivinen tiedottaminen mm. koulujen opinto-ohjaajille

1. lukuvuosi

- Perehdyttämistilaisuus
- Opiskelijan opas (Wilma)
- Konservatorio opiskelu- ja oppimisympäristönä, tutustuminen tiloihin
- Tiedottaminen opintososiaalisista asioista: opintotuki, opiskelun kustannukset, asuminen, ruokailu, terveyden hoito, koulumatkatuki
- Tulohaastattelut, alustavan HOKS:n laatiminen opettajan ja opiskelijan kanssa, osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen
- Orientointi opintoihin, motivaation vahvistaminen, mahdollisuuksien avaaminen, opiskeluprosessi tutuksi
- Kartoitus mahdollisuuksista yhteisten tutkinnon osien suorittamiseen
- Pääaineen opintojen suunnittelu
- Syyslukukauden lopussa palaute syksyn opinnoista opon tunnilla
- keväällä koonti I vuoden opiskelun annista henkilökohtaisessa tapaamisessa opinto-ohjaajan kanssa, tulevan lukuvuoden suunnitelmien alustava laatiminen
- Kesäopinnot/-työt

2. lukuvuosi

- Yhteenveto ensimmäisen vuoden opinnoista, rästisuoritukset
- HOKS:n tarkennus: Valinnaisten opintojen suunnittelu, aikataulutus, edistymisen seuranta ja tuki, työssäoppimissuunnitelman tarkennus
- Keväällä koonti II vuoden opiskelun annista henkilökohtaisessa tapaamisessa opinto-ohjaajan kanssa, valmentautuminen viimeisen vuoden opintoihin; tulevan lukuvuoden suunnitelmien alustava laatiminen
- Kesäopinnot/-työt

3. lukuvuosi

- Yhteenveto toisen vuoden opinnoista, rästisuoritukset
- HOKS:n täsmentäminen
- Valinnaiset ammatillisesti opinnot
- Edistymisen seuranta ja tuki
- Jatkoon valmentautuminen, ammatillinen kasvu

Opinto-ohjauksen vastuuhenkilöstö ja työnjako

Ohjaushenkilö	Tehtävät	Vastuuhenkilö
Rehtori	<ul style="list-style-type: none"> - Vastaa ohjauksen toteuttamismahdollisuuksista - Vastaa ohjausjärjestelmän suunnittelusta - Vastaa koulutusalan toimintaedellytyksistä 	Noora Tuominen 044 703 9161
Opinto-ohjaaja	<ul style="list-style-type: none"> - Huolehtii tiedottamisesta ennen opintojen alkua - Tiedottaa opintososiaalisista asioista - Antaa henkilökohtaista ja ryhmäohjausta - Neuvoo opiskeluympäristöön ja –käytänteisiin liittyvissä asioissa, vastaa ajankohtaisten opiskeluun liittyvien asioiden tiedottamisesta - Laatii HOKS:n yhdessä opiskelijan ja hänen opettajansa kanssa, ohjaa valinnaisten opintojen suunnittelua - Koordinoi osaamisen tunnistamista ja tunnustamista - Tukee opiskelijaa erilaisissa opiskeluun ja elämänhallintaan liittyvissä kysymyksissä ja ohjaa tarvittaessa muiden asiantuntijapalveluiden pariin - Huolehtii opiskelijarekrytointiin liittyvistä asioista - Neuvoo ja ohjaa hakuun ja valintaprosessiin liittyvissä asioissa - On mukana suunnittelemassa työssäoppimiseen liittyviä opintoja - Huolehtii jatko-opintoihin liittyvästä tiedottamisesta - Tekee yhteistyötä muiden laitosten ohjaushenkilöiden kanssa - Ylläpitää tietoja ohjaussuunnitelmasta ja ohjaushenkilöstöstä sekä kehittää ja tukee ohjauskäytänteiden syntymistä ja noudattamista 	Tapio Tekoniemi 044 703 9168
Koulutusjohtaja	<ul style="list-style-type: none"> - Huolehtii oman alansa koulutuksen opetussuunnitelman sisällöstä ja siitä, että se noudattaa opetussuunnitelman perusteita - Neuvoo oman alansa opiskelijoiden opintoihin liittyvissä asioissa 	Christian Ahlskog 050 353 8869 Tapio Maunuvaara 044 703 9177
Opiskelijahuoltoryhmä	<ul style="list-style-type: none"> - luo opiskelijahuollon toimintamalleja ja toimii yhteisöllisen opiskeluhuollon toimintamallien kehittäjänä - vastaa opiskeluhuollon suunnittelusta ja arvioinnista - on tarvittaessa yhteydessä viranomaisiin. 	Noora Tuominen Tapio Tekoniemi Pia Kurttila Saija Savulaso Taru Nygård Mika Kostamo Jenni Siljander

Opettaja	<ul style="list-style-type: none"> - Suunnittelee yhdessä opon kanssa HOKS:n - Ohjaa tutkinnon osan opiskelemissa - Huolehtii, että opetus noudattaa TOTS:aa - Huolehtii esiintymisiin liittyvästä ohjauksesta - On mukana suunnittelemassa opiskelijan työssäoppimiseen liittyviä opintoja - Ohjaa pääaineen sekä yhteismusisoinnin näyttöjen suunnittelussa ja suorittamisessa 	Kaikki opettajat, joilla on ammattiopiskelijoita
Työssäoppimisen ohjaaja	<ul style="list-style-type: none"> - Huolehtii työssäoppimissuunnitelman laatimisesta - Pitää yllä suhteita työssäoppimispaikkoihin ja hakee aktiivisesti uusia työssäoppimispaikkoja - Tiedottaa opiskelijoita työssäoppimismahdollisuuksista - Rekrytoi työpaikkaohjaajia - On yhteyshenkilö työelämään 	<p>Mari Klemettilä 040 738 3447</p> <p>Tapio Maunuvaara 044 703 9177</p>
Työpaikkaohjaaja	<ul style="list-style-type: none"> - Toimii opiskelijan tukihenkilönä työpaikalla; perehdyttää, ohjaa, valvoo ja arvioi työssäoppimista suorittavaa opiskelijaa - Antaa palautteen opiskelijalle ja oppilaitokselle 	Työpaikkakohtainen
Terveystenhoitaja, koulupsykologi ja kuraattori	<ul style="list-style-type: none"> - Ovat tarvittaessa mukana yksilökohtaisen opiskeluhuollon toteuttamisessa 	<p>Pia Kurttila (terv.hoit.) pia.kurttila@pohde.fi</p> <p>Saija Savusalo (kuraattori) saija.savusalo@pohde.fi</p>
Työelämän edustaja näyttöissä	<ul style="list-style-type: none"> - Ohjaa ja arvioi ammattiosaamisen näyttöjä 	Näyttökohtainen
Virastomestari	<ul style="list-style-type: none"> - Opastaa harjoittelutiloihin ja tilojen käyttöön liittyvissä kysymyksissä - Huolehtii opiskelijoille annettavista avaimista 	044 703 7201

Opintotoimisto	<ul style="list-style-type: none"> - Neuvoa opintoihin liittyvissä asioissa - Ylläpitää oppilasrekisteriä, antaa tarvittaessa opiskelu- ym. todistuksia - Huolehtii tilavarauksista - Huolehtii tapaturmavakuutuksista - Huolehtii ruokailuun liittyvistä asioista, mm. ruokailukor-teista - Huolehtii koulumatkatukiin liittyvistä asioista 	<p>Kirsi Kropsu 044 703 9162</p> <p>Seija Kandelin 044 703 9164</p> <p>Merja Välikkilä 044 703 9160</p>
Opiskelijatutor	<ul style="list-style-type: none"> - On aloittavan opiskelijan tukena, auttaa opiskelupaikkaan ja opiskelupaikkakuntaan sopeutumisessa - Neuvoa ja ohjaa opiskelijaa opiskelukäytänteissä - Osallistuu halutessaan alan esittelytilaisuuksiin 	
Opiskelija	<ul style="list-style-type: none"> - Asettaa henkilökohtaiset ammatilliset tavoitteet ja on mu-kana laatimassa niiden mukaista henkilökohtaista opiskelu-suunnitelmaa - Päivittää ja korjaa omaa HOKS:a yhdessä opettajan ja/tai opinto-ohjaajan kanssa - Hakee itsenäisesti tukea ohjaushenkilöiltä - On aktiivisesti mukana suunnittelemassa omia näyttöjään 	

Lähteet

Ammatillisen perustutkinnon perusteet; Määräys tutkinnoittain 69/011/2014, sisältää määräysten 4/011/2015 ja 43/011/2014 mukaiset muutokset ja oikaisut

Asetus ammatillisesta aikuiskoulutuksesta (812/1998); muutoksineen

Laki ammatillisesta aikuiskoulutuksesta (631/1998); muutoksineen

Laki ammatillisesta peruskoulutuksesta (630/1998); muutoksineen

Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999); muutoksineen

Määräys 90/011/2014; Todistuksiin ja niiden liitteisiin merkittävät tiedot ammatillisessa peruskoulutuksessa

Määräys 93/011/2014; Osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen mitoituksen periaatteet ja arvosanojen muuntaminen ammatillisessa peruskoulutuksessa

OPH, Hyvän ohjauksen kriteerit (2014)

Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 1287/2013; muutoksineen

Oulun kaupungin strategia 2020

Valtioneuvoston asetus ammatillisesta peruskoulutuksesta (811/1998); muutoksineen